
IMPACT VAN DE CORONAMAATREGELEN
OP KINDEREN, JONGEREN EN JONGVOLWASSENEN

Wonen & buurtbeleving

De coronamaatregelen hadden een diverse impact op wonen
en leefomstandigheden en beperkten de buurtbeleving

INHOUD

WONEN

1

NEGATIEVERE IMPACT VAN DE CORONAMAATREGELEN VOOR WIE WEINIG EIGEN RUIMTE HEEFT

2

THUISLOZEN EN PERSONEN DIE IN EEN RESIDENTIËLE SETTING LEVEN HADDEN HET ZWAAR TIJDENS DE CORONAPANDEMIE

BUURTBELEVING

1

KINDEREN EN JONGEREN KWAMEN VAKER BUITEN, MAAR DE MAATREGELEN BEPERKTEN HUN VRIJE TOEGANG TOT PUBLIEKE RUIMTE

2

DE CORONAMAATREGELEN DIE DE PUBLIEKE RUIMTE BEPERKTEN, ZORGDEN VOOR SPANNINGEN

3

DE CORONAPANDEMIE MAAKTE SOMMIGE GROEPEN ZICHTBAARDER IN DE PUBLIEKE RUIMTE

LEGENDE

SYMBOLEN

aanbeveling

ontbrekende informatie

LEEFTIJD DOELGROEPEN

jonge kinderen

0-6 jaar

kinderen

6-12 jaar

jongeren

12-18 jaar

jongvolwassenen

18-25 jaar

volwassenen

18+

ACHTERGROND

Deze overzichtstudie brengt een brede waaier aan onderzoeken in kaart met betrekking tot de impact van de coronamaatregelen op (jonge) kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Aan de hand van een systematische verzameling van en oproep naar relevant onderzoek biedt deze overzichtstudie inzicht in de wisselwerking tussen de genomen coronamaatregelen en de leefwereld van personen tussen 0 en 25 jaar.

In totaal werden **964 onderzoeken** gescreend, waarvan **105 geaccepteerd** werden voor verdere analyse. Daarnaast werden 10 onderzoeken toegevoegd die gekend waren bij de onderzoekers. De systematische literatuurstudie liep van maart tot en met juni 2022.

KeKi en JOP organiseerden ook een **cocreatief kennisinitiatief**, IMPULS. We werkten samen met onderzoekers, beleidsmakers en praktijkmedewerkers aan een datavisualisatie over kinderen, jongeren, jongvolwassenen. Op IMPULS hebben we kennis verbonden, legden we overeenkomsten en verschillen bloot tussen de resultaten en inzichten en detecteerden we blinde vlekken.

De bevindingen worden verdeeld over verschillende thema's:

GEZONDHEID

SPECIFIEKE DOELGROEPEN

ONDERWIJS & WERK

WONEN EN BUURTBELEVING

SOCIALE MEDIA

VRIJE TIJD

GEWELD & CONFLICT

Het is op basis van de huidige onderzoeksresultaten moeilijk om algemene conclusies te trekken over de impact van de coronamaatregelen op personen tussen 0 en 25 jaar. Bovendien blijft de langetermijnpact onduidelijk. Er moet hiervoor meer gevarieerd onderzoek gebeuren naar de coronamaatregelen.

Details over de onderzoeken staan in de voetnoten. Elk onderzoek kadert binnen een bepaalde context: de geldende coronamaatregelen, de bevroegde groep van (jonge) kinderen, jongeren en jongvolwassenen, de onderzoeksvraag en de gehanteerde methodologie. Het is belangrijk om aandacht te hebben voor de specificiteit van elk individueel onderzoek. Om die reden moeten vergelijkingen tussen onderzoeken met voorzichtigheid gelezen worden. Bij onduidelijkheid over de onderzoeksmethode, wordt dit aangegeven in de voetnoot met vierkante haakjes ([]).

Wonen & buurtbeleving

De impact van de coronamaatregelen op wonen en leefomstandigheden was divers. Kinderen, jongeren en jongvolwassenen die in kleine leefruimtes leven met beperkte eigen ruimte om tot rust te komen, ervaren een negatievere impact van de coronamaatregelen dan kinderen, jongeren en jongvolwassenen die meer ruimte voor zichzelf hadden.¹ De coronamaatregelen hadden bovendien een disproportionele impact op personen die in een residentiële setting leven.²

Er lijkt geen onderzoek te zijn over hoe de levensomstandigheden van jonge kinderen een invloed hadden op hoe zij de coronamaatregelen ervaren.

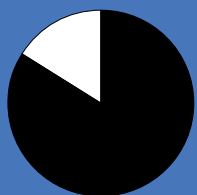
Onderzoek over het vrije gebruik van de publieke ruimte is beperkt. Het is daarom moeilijk om conclusies te trekken. De coronamaatregelen beperkten het vrije gebruik van de publieke ruimte, zeker in de eerste lockdown: speelpleinen sloten, je mocht met een beperkt aantal mensen op straat komen, en fysieke buitenactiviteiten werden beperkt. Nochtans is dit belangrijk voor personen tussen 0 en 25 jaar. Kinderen, jongeren en jongvolwassenen met weinig eigen ruimte thuis ervaren meer spanningen met de samenleving door de coronamaatregelen die het vrije gebruik van de publieke ruimte beperkten.³

1- Zie bv. KRC, KiReCO en KeKi, '[Kinderrechtenperspectief in de coronacrisis](#)', 25/05/2020. Methodologie: Online bevraging. Er is een aparte vragenlijst voor kinderen ouder dan 12 jaar. Respondentengroep: Aandacht voor kwetsbare groepen. Ook kinderen jonger dan 8 (3901) en ouder dan 18 (6024) vulden de enquête in. Deze resultaten worden apart gerapporteerd indien zinvol. Ook de resultaten van de respondenten die niet alles invulden worden mee opgenomen indien nuttig. Dit wordt telkens duidelijk aangegeven. Respondentenaantal: 17,335 kinderen tot 12 jaar en 26,675 jongeren vanaf 12 jaar. Totaal 44,030. 1/16 van de kinderen en jongeren in Vlaanderen. Niet representatief, maar wel zo representatief mogelijk [Gemakssteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen. Onderzoeksperiode: 11/05/2020-17/05/2020.

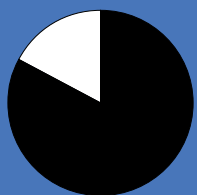
2- M. De Backer, '[The invisible corona crisis. Identities covid-19 blog series](#)', 25/05/2020. Methode: Gebaseerd op getuigenissen van 25 frontline werkers die bleven steun geven aan kwetsbare groepen. Deel van een grotere studie: 'The everyday experiences of young refugees and asylum-seekers in public space'. Geografische scope: België. Onderzoeksperiode: 2020.

3- M. De Backer, '[The invisible corona crisis. Identities covid-19 blog series](#)', 25/05/2020. Methode: Gebaseerd op getuigenissen van 25 frontline werkers die bleven steun geven aan kwetsbare groepen. Deel van een grotere studie: 'The everyday experiences of young refugees and asylum-seekers in public space'. Geografische scope: België. Onderzoeksperiode: 2020.

HAD GEEN PLEK OM TOT RUST TE KOMEN

16%
KINDEREN ⁴

17%
JONGEREN ⁴

62,1%

kinderen en jongeren
in kwetsbare situaties
hebben geen tuin ⁶

WONEN

1

NEGATIEVERE IMPACT VAN DE CORONA- MAATREGELEN VOOR WIE WEINIG EIGEN RUIMTE HEEFT

De coronamaatregelen hadden een negatievere impact op kinderen, jongeren en jongvolwassenen met **weinig eigen ruimte** thuis. 84,1% van de kinderen en meer dan 4 op de 5 jongeren had een plek thuis om tot rust te komen. Voor 16% van de kinderen en 17% van de jongeren is deze ruimte er niet. Het percentage kinderen en jongeren dat geen eigen rustplek had, was groter bij kinderen en jongeren die zeiden dat ze het financieel moeilijk hadden door de coronapandemie, die nooit naar buiten konden als ze wouden, en die ergens anders woonden, zoals in een internaat, instelling, jeugdhulpvoorziening, asielcentrum of het ziekenhuis.⁴ De negatievere impact van de coronamaatregelen op wie weinig eigen ruimte had, werd bevestigd in ander onderzoek bij kinderen, jongeren en jongvolwassenen.⁵ 62.1% van de kinderen en jongeren in kwetsbare situaties gaven bovendien aan geen tuin te hebben.⁶

4- KRC, KiReCO en KeKi, 'Kinderrechtenperspectief in de coronacrisis', 25/05/2020. Methodologie: Online bevraging. Er is een aparte vragenlijst voor kinderen ouder dan 12 jaar. Respondentengroep: Aandacht voor kwetsbare groepen. Ook kinderen jonger dan 8 (3901) en ouder dan 18 (6024) vulden de enquête in. Deze resultaten worden apart gerapporteerd indien zinvol. Ook de resultaten van de respondenten die niet alles invulden worden mee opgenomen indien nuttig. Dit wordt telkens duidelijk aangegeven. Respondentenaantal: 17,335 kinderen tot 12 jaar en 26,675 jongeren vanaf 12 jaar. Totaal 44,030. 1/16 van de kinderen en jongeren in Vlaanderen. Niet representatief, maar wel zo representatief mogelijk [Gemakssteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen. Onderzoekperiode: 11/05/2020-17/05/2020.

5- Uit de Marge, 'De impact van de COVID-19-maatregelen op kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties', mei 2020. Methodologie: Bevraging. Respondentengroep: kwetsbare kinderen en jongeren via de jeugdwerkers. Respondentenaantal: 2,412 kinderen en jongeren uit 35 gemeenten [gemakssteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen en Brussel. Onderzoekperiode: 2020. En VONK, 'Cava?'. Methode: : Enquête bij 1087 jongeren (61% vrouw). 83% 18 jaar of jonger. [gemakssteekproef]. Geografische scope: Aalst of deelgemeente. Onderzoekperiode: 18/11/2020-30/11/2020. En Jeugdraad Overijse, 'OE IST?', niet gepubliceerd. Methode: Bevraging. Respondentenaantal: 582. [gemakssteekproef]. Geografische scope: Overijse. Onderzoekperiode: Eind 2020. En Helena Calleeuw e.a., 'Nieuw academiejaar: "We moeten zoveel mogelijk studenten aan boord houden"', 21/09/2020. Methode: In kader van het PWO 'Diversiteit in het hoger onderwijs: instroom en doorstroom van studenten met een migratieachtergrond'. Online bevraging. Respondentengroep: studenten van VIVES, LUCA school of arts, UCLL. Respondentengroep: 2633. [gemakssteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen. Onderzoekperiode: mei 2020

6- Uit de Marge, 'De impact van de COVID-19-maatregelen op kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties', mei 2020. Methodologie: Bevraging. Respondentengroep: kwetsbare kinderen en jongeren via de jeugdwerkers. Respondentenaantal: 2,412 kinderen en jongeren uit 35 gemeenten [gemakssteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen en Brussel. Onderzoekperiode: 2020.

28%

meer thuislozen in brussel
tussen november 2018 en
november 2020

2

THUISLOZEN EN PERSONEN DIE IN EEN RESIDENTIËLE SETTING LEVEN HADDEN HET ZWAAR TIJDENS DE CORONAPANDEMIE

Onderzoek geeft aan dat verschillende groepen in kwetsbare situaties verhoogde noden hadden.⁷ In Brussel was er een stijging van 28% in thuisloosheid tussen november 2018 en november 2020. De opvangmogelijkheden daalden ook drastisch.⁸

?

Doordat thuisloosheid ook voorkwam bij gezinnen, was er vermoedelijk ook een impact op personen tussen 0 en 25 jaar.

?

Er is weinig statistisch bewijs over de toename van thuisloosheid in de Europese Unie, maar onderzoekers vermoeden dat dit sinds de coronapandemie gestegen is.⁹

Kwetsbare groepen, zoals jongeren in de bijzondere jeugdzorg en niet-begeleide minderjarige vluchtelingen, konden **moeilijker afstand bewaren**. De vrije bewegingsruimte in deze residentiële settings veranderde abrupt en sterk door de maatregelen in de eerste lockdown, met onder andere de televisieruimte die gesloten werd en het stoppen van (bijna) alle randactiviteiten.¹⁰

7,10 - M. De Backer, 'The invisible corona crisis. Identities covid-19 blog series', 25/05/2020. Methode: Gebaseerd op getuigenissen van 25 frontline werkers die bleven steun geven aan kwetsbare groepen. Deel van een grotere studie: 'The everyday experiences of young refugees and asylum-seekers in public space'. Geografische scope: België. Onderzoekperiode: 2020.

8,9 - Ides Nicaise e.a., 'The impact of the COVID-19 crisis on vulnerable groups in the EU: Homeless people, migrants, Roma, people with disabilities and vulnerable children', niet gepubliceerd. Methodologie: Reflectie over de status van de kennis door een inzicht te geven in het bestaande onderzoek (empirisch). Geografische scope: EU (incl. België). Onderzoekperiode: tot eind mei 2021.

“ Ik wil dat de coronamaatregelen niet meer zo streng zijn, bijvoorbeeld voor speelpleinen, want daar is het niet zo druk als in een zwembad.¹¹

- meisje, 8-9 jaar

40%

van de ouders is tijdens de coronapandemie gaan inzien hoe belangrijk spelen is voor kinderen

30%

spoorde hun kinderen aan om meer buiten te spelen

20%

spoorde hun kinderen aan om meer in de natuur te spelen

BUURTBELEVING

1 KINDEREN EN JONGEREN KWAMEN VAKER BUITEN, MAAR DE MAATREGELLEN BEPERKTEN HUN VRIJE TOEGANG TOT PUBLIEKE RUIMTE

Voor de coronapandemie speelden kinderen ook al minder buiten, minder avontuurlijk en vaker onder toezicht van een volwassene. Avontuurlijk spelen is echter belangrijk voor de fysieke, sociale en socio-emotionele ontwikkeling van kinderen.¹² 40% van de ouders is tijdens de coronapandemie gaan inzien hoe **belangrijk spelen** is voor kinderen. 30% spoorde hun kinderen aan om meer buiten te spelen en 20% om meer in de natuur te spelen.¹³ Onderzoek bevestigde dat kinderen en jongeren vaker buiten waren dan voor de coronapandemie.¹⁴

De coronamaatregelen beperkten de toegang tot de publieke ruimte voor personen tussen 0 en 25 jaar, zeker in de eerste lockdown. Het gebruik van de publieke ruimte blijft een onderbelicht thema. In het onderzoek dat gebeurde, is er voornamelijk een focus op de impact van de maatregelen bij kinderen en jongeren.

?

De impact van de coronamaatregelen op het gebruik van de publieke ruimte door jonge kinderen en jongvolwassenen blijft voorlopig onduidelijk.¹⁵

11- KRC, KiReCO en KeKi, 'Kinderrechtenperspectief in de coronacrisis', 25/05/2020. Methodologie: Online bevraging. Er is een aparte vragenlijst voor kinderen ouder dan 12 jaar. Respondentengroep: Aandacht voor kwetsbare groepen. Ook kinderen jonger dan 8 (3901) en ouder dan 18 (6024) vulden de enquête in. Deze resultaten worden apart gerapporteerd indien zinvol. Ook de resultaten van de respondenten die niet alles invulden worden mee opgenomen indien nuttig. Dit wordt telkens duidelijk aangegeven. Respondentenaantal: 17,335 kinderen tot 12 jaar en 26,675 jongeren vanaf 12 jaar. Totaal 44,030. 1/16 van de kinderen en jongeren in Vlaanderen. Niet representatief, maar wel zo representatief mogelijk [Gemakssteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen. Onderzoekperiode: 11/05/2020-17/05/2020.

12- Alexia Sabbe, 'Is dat allemaal wel verantwoord?! Een praktijkgericht onderzoek naar (het draagvlak voor) 'Avontuurlijk Spelen' bij kinderen', lopend onderzoek. Methode: Diepte-interviews met (groot)ouders vonden plaats, en – samen met Artevelde Hogeschool* – werd een websurvey verspreid in Vlaanderen (* Artevelde Hogeschool voerde een gelijkaardig onderzoek uit voor kleuters van 3 tot 6 jaar). Geografische scope: Vlaanderen. Onderzoekperiode: 2019-2023.

13- Alexia Sabbe, 'Eindverslag van het PWO-project 'Is dat allemaal wel verantwoord?! Een praktijkgericht onderzoek naar (het draagvlak voor) 'Avontuurlijk Spelen' bij kinderen', niet gepubliceerd. Methode: Observaties, diepte-interviews en een ouderbevraging (websurvey). Diepte-interviews: convenience sample. Websurvey: convenience sample. [Gemakssteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen. Onderzoekperiode: 1/09/2019-31/8/2021. Observaties: krokusvakantie februari 2019. Diepte-interviews: maart 2020 – december 2020. Websurvey: tot februari 2021.

14- Jasper Dhoore e.a., 'Children's worlds. Een internationale survey naar het welzijn van kinderen (COVID-19 supplement, 2021). Overzicht eerste resultaten', november 2021. Methode: Bevraging. Respondentengroep: Kinderen uit het vierde, vijfde en zesde leerjaar uit de 50 scholen die ook bevestigd werden in 2018. Respondentenaantal: 2449. Representatief. Trendanalyse. Gestratificeerde toevalsteekproef. Geografische scope: Vlaanderen. Onderzoekperiode: 2e semester schooljaar 2020-2021 (april-juni 2021). En KRC, KiReCO en KeKi, 'Kinderrechtenperspectief in de coronacrisis', 25/05/2020. Methodologie: Online bevraging. Er is een aparte vragenlijst voor kinderen ouder dan 12 jaar. Respondentengroep: Aandacht voor kwetsbare groepen. Ook kinderen jonger dan 8 (3901) en ouder dan 18 (6024) vulden de enquête in. Deze resultaten worden apart gerapporteerd indien zinvol. Ook de resultaten van de respondenten die niet alles invulden worden mee opgenomen indien nuttig. Dit wordt telkens duidelijk aangegeven. Respondentenaantal: 17,335 kinderen tot 12 jaar en 26,675 jongeren vanaf 12 jaar. Totaal 44,030. 1/16 van de kinderen en jongeren in Vlaanderen. Niet representatief, maar wel zo representatief mogelijk [Gemakssteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen. Onderzoekperiode: 11/05/2020-17/05/2020.

15- IMPULS evenement.

2

DE CORONAMAATREGELEN DIE DE PUBLIEKE RUIMTE BEPERKTEN, ZORGDEN VOOR SPANNINGEN

Voor sommige kinderen, jongeren en jongvolwassenen is de publieke ruimte de **enige plek** om hun vrije tijd te beleven.¹⁶

“ Waar ik woon heeft niemand een tuin. Er zijn toch wel wat kinderen die daarom buiten op de stoep spelen.¹⁷

- bevraging bij jeugdwerkers en kinderen en jongeren in kwetsbare situaties

”

“ Enkele kinderen kregen een boete omdat ze in de tweede week van de lockdown buiten aan het spelen waren op het basketbalveldje.¹⁸

- bevraging bij jeugdwerkers en kinderen en jongeren in kwetsbare situaties

”

In een bevraging bij kinderen en jongeren in kwetsbare situaties gaf 62.1% aan geen eigen tuin te hebben.¹⁹ Het sluiten van de publieke ruimte zorgde in het bijzonder voor deze groep voor **spanningen** met de samenleving.²⁰ In augustus 2020 waren door de coronamaatregelen bijvoorbeeld veel publieke ruimtes gesloten in Brussel. Dit versterkte enkele bestaande maatschappelijke tendensen. Veel Brusselse jongeren en jongvolwassenen met een migratieachtergrond hadden geen private ruimte om zich te ontspannen en trokken naar de zee. Dit leidde tot spanningen met de politie in Blankenberge. Jeugdwerkorganisaties hadden al aangekaart dat er veel etnische profilering is bij de politie en dat jongeren en jongvolwassenen de coronamaatregelen moe waren.²¹

16- IMPULS evenement.

17, 18, 19, 24, 25 - Uit de Marge, 'De impact van de COVID-19-maatregelen op kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties', mei 2020, p. 18. Methodologie: Bevraging. Respondentengroep: kwetsbare kinderen en jongeren via de jeugdwerkers. Respondentenaantal: 2.412 kinderen en jongeren uit 35 gemeenten [gemaksteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen en Brussel. Onderzoekperiode: 2020.

20- M. De Backer, 'The invisible corona crisis. Identities covid-19 blog series', 25/05/2020. Methode: Gebaseerd op getuigenissen van 25 frontline werkers die bleven steun geven aan kwetsbare groepen. Deel van een grotere studie: 'The everyday experiences of young refugees and asylum-seekers in public space'. Geografische scope: België. Onderzoekperiode: 2020.

21- L. Melgaço e.a., 'Justice is spatial, also during the pandemic: the case of the Blankenberge beach riot', 10/12/2020. Methode: Literatuurstudie. Geografische scope: België. Onderzoekperiode: 2020.

“ In plaats van te kijken naar het “afwijkend” gedrag van jonge mensen met een migratieachtergrond, zouden we eerder aandacht moeten besteden aan de diepe impact dat de gezondheidsmaatregelen en de veiligheidsmaatregelen hebben op deze groepen hun recht op de stad.²² ”

“ Jongeren voelen zich enorm geïsoleerd. Sommigen worden tijdens één en dezelfde wandeling door verschillende agenten aangesproken.²⁵ ”

- bevraging bij jeugdwerkzorgers en kinderen en jongeren in kwetsbare situaties

”

Kinderen en jongeren gaven aan soms niet naar buiten te willen omdat ze geen reactie wilden van de politie of anderen, of omdat ze geen goede plek hebben om naartoe te gaan.^{23, 24}

3

DE CORONAPANDEMIE MAAKTE SOMMIGE GROEPEN ZICHTBAARDER IN DE PUBLIEKE RUIMTE

Tijdens de coronapandemie werden sommige groepen in kwetsbare situaties plots **zichtbaarder** in publieke plaatsen. Zo konden niet-begeleide minderjarige vluchtelingen bij weinig instanties terecht, zeker diegenen zonder toegang tot het internet of beperkte sociale netwerken. Zij moesten noodgedwongen uit de schaduw treden om hulp te zoeken. Niet-begeleide minderjarige vluchtelingen en andere kwetsbare vluchtelingen en migranten zaten te weinig op de radar van de overheid in het begin van de coronapandemie, toen verschillende opvangmogelijkheden gesloten werden. Ze werden niet voldoende bereikt.²⁶

22- L. Melgaço e.a., 'Justice is spatial, also during the pandemic: the case of the Blankenberge beach riot', 10/12/2020, p. 3. Methode: Literatuurstudie. Geografische scope: België. Onderzoekperiode: 2020. Eigen vertaling.

23- KRC, KiReCO en KeKi, 'Kinderrechtenperspectief in de coronacrisis', 25/05/2020, p. 43. Methodologie: Online bevraging. Er is een aparte vragenlijst voor kinderen ouder dan 12 jaar. Respondentengroep: Aandacht voor kwetsbare groepen. Ook kinderen jonger dan 8 (3901) en ouder dan 18 (6024) vulden de enquête in. Deze resultaten worden apart gerapporteerd indien zinvol. Ook de resultaten van de respondenten die niet alles invulden worden mee opgenomen indien nuttig. Dit wordt telkens duidelijk aangegeven. Respondentenaantal: 17,335 kinderen tot 12 jaar en 26,675 jongeren vanaf 12 jaar. Totaal 44,030. 1/16 van de kinderen en jongeren in Vlaanderen. Niet representatief, maar wel zo representatief mogelijk [Gemakssteekp@roef]. Geografische scope: Vlaanderen. Onderzoekperiode: 11/05/2020-17/05/2020.

24,25- Uit de Marge, 'De impact van de COVID-19-maatregelen op kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties', mei 2020. Methodologie: Bevraging. Respondentengroep: kwetsbare kinderen en jongeren via de jeugdwerkzorgers. Respondentenaantal: 2,412 kinderen en jongeren uit 35 gemeenten [gemakssteekproef]. Geografische scope: Vlaanderen en Brussel. Onderzoekperiode: 2020.

26- M. De Backer, 'The invisible corona crisis. Identities covid-19 blog series', 25/05/2020. Methode: Gebaseerd op getuigenissen van 25 frontline werkers die bleven steun geven aan kwetsbare groepen. Deel van een grotere studie: 'The everyday experiences of young refugees and asylum-seekers in public space'. Geografische scope: België. Onderzoekperiode: 2020. En Ides Nicaise e.a., 'The impact of the COVID -19 crisis on vulnerable groups in the EU: Homeless people, migrants, Roma, people with disabilities and vulnerable children', niet gepubliceerd. Methodologie: Reflectie over de status van de kennis door een inzicht te geven in het bestaande onderzoek (empirisch). Geografische scope: EU (incl. België). Onderzoekperiode: tot eind mei 2021.

AANBEVELINGEN

Zet in op onderzoek naar de **vrije beleving van de publieke ruimte** door personen tussen 0 en 25 jaar. Uit het IMPULS evenement bleek dat de beleving van de publieke ruimte vaak in de zijlijn aan bod kwam in onderzoek.²⁷ Het is namelijk gebruikelijker om georganiseerde vrije tijd te bevragen dan een studie te doen naar niet-georganiseerde en vrije beleving van de publieke ruimte. Gezien het belang van de publieke ruimte voor kwetsbare groepen moet er voldoende aandacht voor dit thema zijn, waarbij voldoende rekening gehouden moet worden met de bestaande praktijkkennis.²⁸

De aanwezigheid van **meisjes** in de publieke ruimte stond ook voor de coronapandemie al onder druk.²⁹ Heb bij verder onderzoek voldoende aandacht voor meisjes en hun belevingen. Heb ook aandacht voor diegenen die moeilijk kunnen deelnemen aan de publieke ruimte op een niet-georganiseerde manier, zoals jonge kinderen of personen met een handicap.³⁰

Houd rekening met het gebruik van de publieke ruimte door personen tussen 0 en 25 jaar bij het nemen van maatregelen tijdens een pandemie. Heb bijzondere aandacht voor (jonge) kinderen, jongeren en jongvolwassenen in een **kwetsbare thussituatie**. Maatregelen die het vrije gebruik van de publieke ruimte beperkten, hadden een negatievere impact op hun buurtbeleving. Pas maatregelen aan voor de verschillende doelgroepen waarop ze een impact hebben.

Investeer in infrastructuur.³¹ Richt de publieke ruimte zo in zodat er meer ruimte is voor natuurlijke buitenspeelzones voor (jonge) kinderen en jongeren. Dit is belangrijk voor de creatie van gezonde en leefbare buurten (Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan).³² Ondersteun hierbij de initiatieven van kinderen en jongeren zelf.³³

De impact van de coronamaatregelen op wonen en buurtbeleving in de periode na de eerste lockdown (maart - juni 2020) is voorlopig minder duidelijk uit de onderzoeksresultaten.

27, 28, 30, 31, 32, 33 - IMPULS evenement.

29- Uit de marge, 'Meisjeswerk'. Dit onderzoek was geen onderdeel van de systematische literatuurstudie en is niet verder geanalyseerd. Dit onderzoek werd aangehaald op het IMPULS evenement.

DE IMPACT VAN DE CORONAMAATREGELEN

OP KINDEREN, JONGEREN EN JONGVOLWASSENEN:
EEN SYSTEMATISCHE LITERATUURSTUDIE

AUTEURS

Kenniscentrum Kinderrechten vzw (KeKi)

Jeugdonderzoeksplatform (JOP)

Dr. Susan Lagaert en Prof. Dr. Lieve Bradt,
Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek, Universiteit,
verbonden aan het Jeugdonderzoeksplatform (JOP)

Met dank aan de deelnemers van het IMPULS evenement.

OPDRACHTGEVER

Departement Cultuur, Jeugd en Media

VORMGEVING

Eline Cornelissen - www.elinecornelissen.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Kenniscentrum Kinderrechten vzw (KeKi)
Kon. Maria Hendrikaplein 5/201
9000 GENT

© 2022, Kenniscentrum Kinderrechten en Jeugdonderzoeksplatform,
All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag veeleenvoudig en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor educatieve, pedagogische en sociale doeleinden die geen commercieel oogmerk hebben, mag al het materiaal vrij gebruikt worden mits correcte bronvermelding van deze publicatie.

KENNISCENTRUM KINDERRECHTEN VZW (KEKI)
– CHILDREN'S RIGHTS KNOWLEDGE CENTRE

info@keki.be

www.keki.be

[facebook.com/KeKivzw](https://www.facebook.com/KeKivzw)

twitter.com/kekivzw

[linkedin.com/company/kenniscentrumkinderrechten](https://www.linkedin.com/company/kenniscentrumkinderrechten)

JEUGDONDERZOEKSPLATFORM (JOP)

www.jeugdonderzoeksplatform.be

twitter.com/JOPonderzoek